

Opleidings- en examenreglement specialistische beroepsopleiding tot Klinisch Psycholoog

Inleiding: achtergrond van de opleiding

Voor gezondheidszorgpsychologen bestaat de mogelijkheid een specialistische opleiding te doen, zoals de opleiding tot klinisch psycholoog in het kader van de Wet BIG, artikel 14.

De bepalingen in de Wet BIG over specialismen gaan uit van het principe van zelfregulering, wat wil zeggen dat de organisaties van beroepsbeoefenaren in principe zelf een specialismenregeling moeten opzetten. De Minister van VWS kan aan deze regeling een wettelijke status verlenen. Verlenen van de wettelijke status houdt in dat de betreffende specialistentitels wettelijk worden erkend en beschermd. Alleen beroepsbeoefenaren die volgens de specialismenregeling van hun beroepsorganisatie als specialist zijn erkend, mogen de specialistentitel voeren. Van de erkenning wordt in het register een aantekening gemaakt.

De beroepsorganisatie moet een orgaan instellen dat belast is met het vaststellen van welke specialismen er binnen het beroep dienen te bestaan en met het vaststellen van de opleidingseisen voor deze specialismen.

De voor gezondheidszorgpsychologen relevante beroepsverenigingen NIP en NVO hebben als representatieve beroepsorganisatie opgericht de Federatie van Gezondheidszorgpsychologen. De Federatie stelt de vereiste specialismeregeling in op basis waarvan het specialisme klinisch psychologie erkend kan worden. In de specialismeregeling worden de samenstelling en de bevoegdheden de twee organen: het College en de Registratiecommissie geregeld. Het College is het regelgevende orgaan en heeft o.a. tot taak het vaststellen van de eisen waaraan praktijkopleiders, hoofdopleiders, opleidingsinstellingen en praktijkinstellingen moeten voldoen. De registratiecommissie heeft onder andere als taak: het instellen van specialiteitenregisters en het toelaten van personen tot deze registers, het erkennen van opleidingsinstellingen en het houden van toezicht op de naleving van besluiten van het college.

Stichting RINO Zuid Nederland hanteert voor haar opleiding klinische psychologie de eisen van het College van specialismen van de gezondheidszorgpsycholoog, zoals die zijn vastgesteld op 10 september 2002, conform de regeling ex artikel 14 van de wet BIG ten behoeve van instelling van het specialistenregister Klinisch Psycholoog.

Artikel 1.

De postdoctorale, specialistische beroepsopleiding tot klinisch psycholoog duurt tenminste 4 jaren en omvat 4885 uren die als volgt zijn verdeeld:

- theorie en vaardigheidstraining: 600 contacturen
- supervisie: 135 uren supervisiesessies door gekwalificeerde supervisors over behandeling waaronder psychotherapie + 50 uren over diagnostiek en indicatiestelling
- supervisie: 25 uren begeleiding door gekwalificeerde begeleiders over wetenschappelijk onderzoek en 25 uren over overige taken (waaronder managementtaken)
- praktijkervaring: 3240 uren, te weten 1080 uren diagnostiek en indicatiestelling, 1080 uren behandeling waaronder psychotherapie, 540 uren wetenschappelijk onderzoek en 540 uren overige taken waaronder managementtaken.
- leertherapie: 50 uren bij een gekwalificeerde leertherapeut
- literatuur en praktijkopdrachten: 760 uren, te weten 160 uren over diagnostiek, 160 uren over behandeling inclusief psychotherapie, 240 uren over wetenschappelijk onderzoek en 200 uren over overige taken.

Artikel 2. Opleidingsprogramma

De opleidingsinstelling kent een opleidingsprogramma klinische psychologie dat voldoet aan de eisen van het College, door de hoofdopleider is goedgekeurd en dat duidelijkheid biedt omtrent de structuur, vorm en inhoud van het onderwijs.

- 2.1. Op het gebied van psychodiagnostiek heeft de opleiding tot doel om specialistisch – diagnostische kennis en vaardigheden te ontwikkelen die in meerdere werksettingen toegepast kunnen worden. Accenten zullen betrekking hebben op het gebruik van bestaande instrumenten bij complexe problematiek, op de ontwikkeling en toetsing van nieuwe instrumenten en op het kritisch kunnen beschouwen en onderzoeken van de bruikbaarheid van bestaande instrumenten. Belangrijk aandachtspunt zal daarbij ook zijn de ontwikkeling en toepassing van instrumenten bij specifieke populaties waaronder allochtone patiëntengroepen.
- 2.2. Op het gebied van behandeling zullen kennis en vaardigheden op het gebied van klachtgericht behandelen worden uitgebreid en zal daarnaast het accent gelegd worden op de persoonsgerichte en open exploratieve benaderingen. Niet zozeer wordt opgeleid in een van de traditionele psychotherapiescholen maar in algemene psychotherapeutische methoden die het beste aansluiten op de vragen en problemen van de patiënt en waarvoor de meeste evidentie voor hun werkzaamheid bestaat. Aan de orde komen zowel individuele therapie als systeem- en relatietherapie en groepstherapie.
De klinisch psycholoog is na afloop van de opleiding in staat tot zowel programmatische interventies als geïntegreerd toepassen van kennis en vaardigheden uit de onderscheiden psychotherapeutische methoden en tot het op basis daarvan ontwikkelen en verbeteren van behandelmethoden. De opleiding van RINO Zuid concentreert zich daarbij op een aantal complexe probleemgebieden, zoals somatoforme stoornissen en eetstoornissen, psychotische stoornissen, traumatisering en persoonlijkheidsstoornissen. Evenals bij diagnostiek worden bij behandeling specialistische kennis en vaardigheden ontwikkeld die in meerdere werksettingen toepasbaar zijn. Naast het hanteren van methoden en technieken zal het accent ook liggen op het hanteren van therapeutische relatie.
- 2.3 Ten behoeve van het onderdeel wetenschappelijk onderzoek dient praktijkgerichte research te worden uitgevoerd binnen de zorginstelling waarbij de opleidingsdeelnemer zelf met een onderzoeksplan dient te komen. Dit wordt begeleid door de hoofddocent, een ervaren, universitair onderzoeker die hiervoor speciaal bij RINO Zuid is aangesteld. In samenwerking met de praktijkopleider (of de supervisor, een op dat gebied deskundige, begeleider binnen de instelling) beoordeelt de hoofddocent het onderzoeksplan, de voortgang van het onderzoek en het eindresultaat. Een en ander onder uiteindelijke verantwoordelijkheid van de hoofdopleider. In het cursorisch deel wordt het onderdeel wetenschap en innovatie vooral gericht op het ontwikkelen van een wetenschappelijke attitude en op de begeleiding van onderzoek in de praktijk.
- 2.4 In het onderdeel overige taken komen aan de orde: ontwikkeling van de algemene deskundigheidseisen en beroepsattitude. Ruim aandacht wordt gegeven aan leidinggeven en andere op zorgbeleid en integraal management gerichte taken, alsook aan het leren superviseren. In een reflectief practicum dat over de opleidingsjaren is verspreid, worden theorie en praktijk in actieve uitwisseling met elkaar gebracht en wordt aandacht gegeven aan de professionele vorming tot specialist.

Artikel 3. Praktijkopleiding

De praktijkopleidingsinstelling realiseert de praktijkopleiding van de gezondheidszorg psycholoog in opleiding tot specialist (gios) en zorgt ervoor dat deze binnen de contractueel vastgelegde arbeidstijd de vereiste werkervaring van 3240 uren kan opdoen en 185 uren supervisie plus 50 uren systematische begeleiding kan volgen (zie artikel 1). Gegarandeerd wordt toegang tot een hulpverleningsaanbod voor cliënten/patiënten in levensfasen die relevant zijn voor het gekozen specialisme met een diversiteit in problematiek op het gebied van persoonlijkheid, gedrag en cognitief, affectief, interpersoonlijk, neuropsychologisch en psychosomatisch functioneren.

De praktijkopleidingsinstelling is verantwoordelijk voor:

- de aanwijzing van een praktijkopleider die formeel verantwoordelijk is voor het geheel van de praktijkopleiding en die tenminste 1 uur werkbegeleiding per week verzorgt (deze laatste taak kan ook gedelegeerd worden);
- het realiseren van gekwalificeerde supervisie over diagnostiek en behandeling inclusief psychotherapie voor tenminste 185 (50 + 135) uur en over onderzoek en innovatie en overige taken (25 + 25) gedurende de gehele opleiding. Deze supervisie wordt geacht plaats te vinden binnen de contractueel vastgelegde werktijd van de gios. De supervisoren dienen als zodanig gekwalificeerd te zijn en erkend door de opleidingsinstelling. De opleidingsinstelling houdt zich

daarbij aan de richtlijnen van de Federatie van gezondheidszorgpsychologen en het College Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog;

Indien de praktijkopleidingsinstelling op specifieke gebieden de vereiste gekwalificeerde supervisie niet in huis heeft, zorgt zij voor realisering daarvan door gespecialiseerde supervisors van buiten de instelling. Daartoe sluit de instelling een overeenkomst met een erkende supervisor en in geval aan de supervisie kosten verbonden zijn, draagt de instelling deze kosten.

Indien de praktijkinstelling zelf niet of onvoldoende kan voorzien in supervisie bij het wetenschappelijk onderzoek, zal deze worden verleend door de hoofddocent wetenschappelijk van het RINO, een en ander in nauw overleg met de praktijkopleider en onder uiteindelijke verantwoordelijkheid van de hoofdopleider

- het creëren en in stand houden van een geëigende opleidingsstructuur, zoals blijkt uit:
 - een overlegstructuur van klinisch psychologen (tenminste 2 klinisch psychologen in de staf) en multidisciplinaire contacten;
 - een breed scala aan diagnostische activiteiten;
 - een variëteit van interventievormen;
 - een geregeld intercollegiaal overleg;
 - een aanvaardbare werkdruk: een gemiddelde productienorm van 75% van collega's die niet in opleiding zijn, na aftrek verplichte uren voor wetenschappelijk onderzoek en de managementopdracht
 - mogelijkheden voor wetenschappelijk onderzoek (conform de eisen van het curriculum, zie artikel 1), intervisie en refereerbijeenkomsten;
 - een bibliotheek met relevante handboeken, standaardwerken en tijdschriften;
 - de beschikbaarheid van een ruim gesorteerde testotheek;
 - eigen pc, toegang tot internet, SPSS, medline enz.

Deze criteria gelden voor iedere praktijkopleidingsinstelling dan wel samenwerkingsverband van praktijkopleidingsinstellingen. Wanneer één praktijkopleidingsinstelling niet aan deze criteria voldoet, dan kunnen meerdere praktijkopleidingsinstellingen samenwerkingsovereenkomsten sluiten met elkaar of de opleidingsinstelling kan contracten sluiten met meerdere instellingen om zodoende aan de gios een gevarieerd aanbod van praktijkervaring te kunnen geven.

Samenwerkingsverbanden dienen gerealiseerd en schriftelijk vastgelegd te zijn vóór de aanvang van de opleiding.

De praktijkopleidingsinstelling maakt, eventueel tezamen met andere praktijkopleidingsinstellingen, deel uit van het samenwerkingsverband met de opleidingsinstelling ten behoeve van de opleiding.

Artikel 4. Verlenging praktijktijd

Ingeval van duidelijke overmacht, zoals bijvoorbeeld ingeval van langdurige ziekte van de gios, creëert de praktijkopleidingsinstelling voor de gios in den billijke de mogelijkheid om zijn/haar opleiding af te maken, dat wil zeggen de dientengevolge gemiste praktijken en supervisie alsnog te realiseren onder gelijkblijvende voorwaarden.

Artikel 5. Leertherapie

De leertherapie heeft een omvang van 50 uren en wordt gegeven door een klinisch psycholoog, die tevens leertherapeut is krachtens een toepasselijke specialistische psychotherapievereniging; eventueel is ook het lidmaatschap van een specialistische psychotherapievereniging acceptabel, e.e.a. ter beoordeling door de hoofdopleider.

Artikel 6. Cursorisch onderwijs

- 6.1. Door de opleidingsinstelling wordt een cursorisch programma van tenminste 600 contacturen georganiseerd.
- 6.2. De gios neemt deel aan alle door de opleidingsinstelling verplicht gestelde vormen van cursorisch onderwijs.
- 6.3. Er wordt bij elk cursorisch opleidingsonderdeel door de desbetreffende docent een presentielijst bijgehouden per dagdeel.
- 6.4. Absentie is alleen in geval van overmacht toegestaan, dit ter uiteindelijke beoordeling van de hoofdopleider, tot een maximum van 10% van het totale aantal uren van het betreffende cursusonderdeel. De hoofdopleider besluit in dat geval, na overleg met de betrokken hoofddocent of en zo ja, op welke wijze er compensatie plaats moet vinden.

- 6.5 Bij absentie die de 10% van het totale aantal cursussen overschrijdt, besluit de hoofdopleider of en zo ja op welke wijze compensatie mogelijk is, dan wel besluit hij tot het uitsluiten van de gios uit de opleiding.
- 6.6 In voorkomende gevallen kan de hoofdopleider ontheffing verlenen voor een opleidingsonderdeel. Dit op voorwaarde dat: de gios hiertoe een schriftelijk, beargumenteerd verzoek indient en de hoofdopleider van oordeel is dat het reeds eerder gevolgde onderwijs gelijkwaardig is aan het nog te volgen opleidingsonderdeel waarvoor de ontheffing wordt aangevraagd. Bij zijn besluitvorming hierover laat de hoofdopleider zich leiden door de relevante richtlijnen van het College en/of de Registratiecommissie.

Artikel 7. Beoordeling cursorische opleidingsonderdelen

- 7.1. Het toetsen van kennis en vaardigheden, behandeld in de cursorische opleidingsonderdelen, kan op een aantal manieren gebeuren:
- met een vaardigheidstoets
 - door middel van een mondeling examen;
 - schriftelijk, met behulp van open en/of gesloten vragen;
 - schriftelijk, door middel van werkstukken / gevalsbeschrijvingen;
 - door middel van referaten.
- Korte blokken uit het onderdeel overige taken worden niet expliciet getoetst
- 7.2 De wijze waarop kennis en vaardigheden worden getoetst, wordt door de hoofddocent ter accordering voorgelegd aan de hoofdopleider en de opleidingscommissie.
- 7.3 De wijze van toetsing wordt voorafgaand aan het te toetsen studieonderdeel medegedeeld aan de gios.
- 7.4 De beoordeling van de toetsen geschiedt door de hoofddocent, waar nodig samen met de betrokken docenten.

Artikel 8. Vrijstellingenbeleid

Vrijstellingenbeleid in het kader van de specialistische opleiding tot klinisch psycholoog

Vrijstellingen kunnen slechts worden verleend door de hoofdopleider die daarvoor desgewenst advies vraagt aan de examencommissie en aan externe deskundige.

Voor opleidingsonderdelen die verplicht deel uitmaken van de opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog zijn geen vrijstellingen mogelijk.

Vrijstellingen zijn mogelijk voor:

- Cursorische gevolgd onderwijs indien kan worden aangetoond dat de gevolgde cursus naar omvang en inhoud overeenstemt met de betreffende cursus in de opleiding tot klinisch psycholoog en de cursus niet is gevolgd in het kader van een opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog. Bovendien moet de cursus gevolgd zijn bij een erkende opleidingsinstelling en/of erkend zijn door een Specialistische Psychotherapie Vereniging/beroepsvereniging. Dat geldt ook voor cursussen op het gebied van overige taken, waaronder management.
- Leertherapie, mits die gevolgd is in het kader van een opleiding en de leertherapeut wordt erkend door de hoofdopleider. Curatieve therapie kan niet gelden als leertherapie.
- Supervisie diagnostiek en/of behandeling indien aangetoond kan worden dat de supervisie gevolgd is op het betreffende gebied/ de betreffende gebieden van de opleiding tot klinisch psycholoog en dat de supervisie de werkvorm/methodiek betreft die in de KP-opleiding is onderwezen. Verder dient de supervisie genoten te zijn in het kader van een opleiding die erkend is door de overheid of de betreffende beroepsgroep en moet de supervisor door de hoofdopleider worden erkend. Aan de gevolgde supervisie m.b.t. behandeling dient tenminste 30 uur cursorisch onderwijs op het betreffende gebied vooraf te zijn gegaan. Voor supervisie diagnostiek betreft dit 15 uur.
- Gesuperviseerde werkervaring. Naar rato van de omvang van de vrijstelling voor supervisie kan door de hoofdopleider ook vrijstelling worden verleend voor gesuperviseerde werkervaring op de gebieden diagnostiek en/of behandeling.
- Het opleidingsonderdeel wetenschappelijk onderzoek indien d.m.v. een proefschrift of lopend (promotie)onderzoek aangetoond kan worden dat kennis van en ervaring met onderzoek is

opgedaan. Dit tenminste tot op het competentieniveau dat vereist is in de opleiding tot klinisch psycholoog en naar aard en inhoud overeenstemmend met de criteria van de opleiding.

De toelaatbare omvang van vrijstellingen zijn aan de volgende maxima gebonden:

- 75 contacturen voor cursussen
- 50 uur voor leertherapie
- 50 uur voor supervisie behandeling
- 20 uur voor supervisie diagnostiek
- praktijkervaring onder supervisie naar billijkheid en naar rato van de omvang van de vrijstellingen supervisie
- 540 uur praktijkervaring en 25 uur supervisie voor het onderdeel wetenschappelijk onderzoek

Artikel 9. Certificering cursorische opleidingsonderdelen

De gios ontvangt een bewijs dat hij/zij met goed gevolg een cursorisch opleidingsonderdeel heeft afgesloten als:

- de verplicht gestelde vormen van cursorisch onderwijs zijn gevolgd, en
- de verplichte kennis- en vaardigheidstoetsen zijn afgelegd en voor alle toetsen tenminste de kwalificatie 'voldoende' is behaald.
- opdrachten zijn gemaakt en referaten gehouden.

Artikel 10. Beoordeling praktijkwerkzaamheden

10.1. De gios stelt met ondersteuning van de praktijkopleider bij aanvang van de opleiding en aan het begin van ieder volgend opleidingsjaar een werkplan op. In dit zogenaamd jaarplan praktijkopleiding worden de afspraken vastgelegd tussen praktijkopleider en gios over werkzaamheden, verantwoordelijkheden, werkbegeleiding en supervisie. Deze afspraken zijn gebaseerd op de opleidingseisen en op het door de hoofdopleider goedgekeurde opleidingsprogramma. De praktijkopleider accordeert elk jaar het jaarplan. Het eerste jaarplan wordt uiterlijk 2 maanden na de start van de opleiding ter beoordeling voorgelegd aan de hoofdopleider, de volgende uiterlijk 2 maanden na de start van de volgende jaren. De hoofdopleider tekent het document voor akkoord. Bij tussentijdse wijzigingen van het plan dienen de praktijkinstelling en de hoofdopleider schriftelijk van de wijziging op de hoogte te worden gesteld door de gios.

10.2. De praktijkopleider beoordeelt tenminste ieder jaar de praktijkwerkzaamheden van de gios. Dat kan aan de hand van een persoonlijk logboek van de gios, maar in elk geval vult hij/zij daartoe een door de opleidingsinstelling opgesteld formulier in dat op de volgende punten een beoordeling bevat:

- algehele indruk van het professionele functioneren van de gios;
- taakuitvoering op het gebied van diagnostiek en indicatiestelling;
- taakuitvoering op het gebied van behandeling, inclusief psychotherapie;
- taakuitvoering op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en innovatie;
- taakuitvoering op het gebied van overige taken;
- taakuitvoering op het gebied van supervisie.

Van de supervisie wordt door de opleidingsdeelnemer regelmatig een schriftelijk verslag gemaakt dat besproken wordt met de supervisor (een en ander in onderling overleg te bepalen). De supervisor brengt periodiek verslag uit van het verloop van de supervisie bij de praktijkopleider die dit meeneemt in zijn/haar jaarlijkse verslaglegging naar de hoofdopleider.

10.3. Ten behoeve van het overzicht van het aantal en het type supervisie- en therapie uren levert de gios mede door de supervisor ondertekende supervisieverklaringen in bij de praktijkopleider.

10.4. De hoofdopleider tekent het jaarverslag ter vaststelling dat het oordeel op alle aspecten is gegeven.

10.5. De gios tekent het jaarverslag ter vaststelling dat het oordeel aan hem/haar is bekend gemaakt.

Artikel 11. Beoordeling opleidingsonderdeel wetenschappelijk onderzoek

11.1. Toetsing van cursorische onderdelen en praktijk gebeurt conform het onder artikel 6 en 9 gestelde.

11.2. De gios dient verslag te doen van een, onder begeleiding, zelfstandig verricht onderzoek. De gios dient bij de hoofdopleider ter goedkeuring een voorstel in. De gios kan niet aan het onderzoek beginnen zonder de schriftelijke goedkeuring van dit voorstel door de hoofdopleider. De beoordeling van het onderzoeksverslag richt zich zowel op de kwaliteit van het geleverde

werk en op het praktisch en waar mogelijk theoretisch belang van het project, als op de kwaliteit van de verslaglegging (aan de hand van vooraf vastgestelde criteria).

- 11.3. De hoofddocent wetenschappelijk onderzoek beoordeelt jaarlijks schriftelijk de voortgang van het wetenschappelijk onderzoek van iedere gios.
- 11.4. Het wetenschappelijk onderzoek dient bovendien aan het eind van de opleiding te resulteren in een toetsbaar product, van het niveau van bijvoorbeeld een behandelprotocol of een artikel (naast een verslag). Het niveau is ter beoordeling aan de hoofdopleider.

Artikel 12. Beoordeling door de hoofdopleider

- 12.1. De hoofdopleider beoordeelt jaarlijks de voortgang van de gios. Hij/zij doet dit aan de hand van de jaarverslagen over de praktijkwerkzaamheden, het wetenschappelijk onderzoek en de resultaten van het cursorisch gedeelte.
- 12.2. De hoofdopleider beslist positief over voortzetting van de opleiding wanneer:
 - de toetsing van de cursus/cursussen positief is beoordeeld;
 - het oordeel van de praktijkopleider over de praktijkwerkzaamheden positief is en er is vastgesteld dat de gios voldoende en voldoende divers - dit laatste naar het oordeel van de hoofdopleider - praktijkwerk uitgevoerd heeft, gerelateerd aan de fase van de opleiding;
 - de voortgang van het wetenschappelijk onderzoek positief is beoordeeld.

Artikel 13. Herkansing en compensatie

- 13.1 Indien het beoordelingsresultaat van een kennis- of vaardigheidstoets onvoldoende is, wordt de gios door middel van herkansing alsnog in staat gesteld om de kwalificatie "voldoende" te halen.
- 13.2 Indien een kennis- of vaardigheidstoets in herkansing onvoldoende is, wordt in overleg tussen docent en hoofdopleider bepaald of een tweede herkansing mogelijk is. De hoofdopleider heeft hierbij de beslissende stem. Indien besloten wordt tot niet herkansen, kan door de hoofdopleider besloten worden tot het opnieuw doen volgen van het studieonderdeel, indien mogelijk, dan wel tot het definitief vaststellen van het onvoldoende resultaat. Wanneer het onvoldoende resultaat definitief wordt vastgesteld kan de gios de opleiding niet verder vervolgen.
- 13.3 Indien de praktijkwerkzaamheden van de gios in de praktijkopleidingsinstelling als niet voldoende worden beoordeeld door de praktijkopleider, dient de gios aanvullende (praktijk)opdrachten uit te voeren. Vorm en inhoud daarvan worden bepaald door de praktijkopleider na overleg met de hoofdopleider. Bij herhaald onvoldoende resultaat beslist de hoofdopleider na overleg met de praktijkopleider en na de gios gehoord te hebben, over een herkansing óf beslist tot een bindend advies met de opleiding te stoppen.
- 13.4 Indien het wetenschappelijk onderzoek of het verslag daarover niet voldoende worden beoordeeld wordt in overleg tussen de wetenschappelijk begeleider, de opleider praktijk en de hoofdopleider, na de gios gehoord te hebben, bepaald of herkansing mogelijk is. De hoofdopleider heeft hierbij de beslissende stem.
- 13.5 De gios kan bezwaren tegen een beoordeling van een cursorisch onderdeel of de gang van zaken daaromtrent voorleggen aan de examencommissie en in tweede instantie aan de geschillencommissie conform hetgeen gesteld wordt in artikel 16 van dit reglement.

Artikel 14. Examen

- 14.1 Het examen van de postdoctorale specialistische opleiding tot klinisch psycholoog bestaat uit de volgende onderdelen, die verspreid over de 4 jaren plaatsvinden:
 - mondelinge en schriftelijke kennis- en vaardigheidstoetsen w.o. gevalsbeschrijvingen;
 - opdrachten;
 - deelname aan cursorische onderwijsonderdelen;
 - referaten;
 - het totaal van uitgevoerde praktijkwerkzaamheden met inbegrip van de supervisie;
 - de uitvoering van wetenschappelijk onderzoek, alsmede de verslaglegging daarover.
 - de leertherapie
- 14.2 Bij de beoordeling van de examenonderdelen wordt gebruik gemaakt van de volgende categorieën: voldoende/voldaan, onvoldoende/niet voldaan of cijfers 1 t/m 10. Bij beoordeling in cijfers gelden cijfers lager dan 6 als onvoldoende.
- 14.3 Inrichting van het examen en de examenonderdelen en de beoordeling ervan vallen onder verantwoordelijkheid van de hoofdopleider.

Artikel 15. Uitslag van examenonderdelen en toetsen

Wanneer een beoordeling over cursusonderdelen of over praktijkwerkzaamheden plaatsvindt, ontvangt de gios binnen 30 dagen hiervan bericht.

Artikel 16. Geldigheidsduur van examenuitslagen en deelcertificaten

De geldigheidsduur van uitslagen van examenonderdelen is zeven jaar, tenzij de hoofdopleider - na overleg met de examencommissie - deze termijn verlengt.

Artikel 17. Eindbeoordeling

- 17.1 Aan het einde van de opleiding stelt de examencommissie op basis van het door de hoofdopleider ondertekende dossioma, waarin de resultaten verkregen op de verscheidene opleidingsonderdelen vastgelegd zijn, vast of de gios voldoet aan alle voor het examen benodigde opleidingsonderdelen.
- 17.2 De examencommissie stelt vast dat het examen behaald is als het dossier van de gios compleet is, dat wil zeggen dat in het dossier aanwezig dienen te zijn: het door de hoofdopleider ondertekende dossioma, alle afzonderlijke beoordelingen van de toetsen van de cursusonderdelen en de vereiste formulieren m.b.t. de praktijkcomponent van de opleiding (4x jaarplan, 4x formulier verslag en beoordeling van de praktijkopleiding in te vullen door de gios en 4x beoordelingsformulier van de praktijkopleiding in te vullen door de praktijkopleider), een verklaring leertherapie, de supervisieverklaringen psychotherapie, de vereiste beoordelingsformulieren m.b.t. het wetenschappelijk onderzoek en het onderzoeksverslag (geaccordeerd onderzoeksplan, 4x halfjaarlijkse beoordelingsformulieren, 1 eindbeoordeling).
- 17.3 De gios wordt binnen 30 dagen nadat de examencommissie aan het einde van de opleiding heeft vastgesteld of de gios alle verplichte opleidingsonderdelen heeft gevolgd, over de uitslag van de vaststelling schriftelijk op de hoogte gesteld door de examencommissie.
- 17.4 Bij een verschil van mening in de examencommissie over de toe te kennen beoordeling, wordt een beslissing genomen met eenvoudige meerderheid van stemmen. Wanneer de stemmen staken, beslist de hoofdopleider.

Artikel 18. Getuigschrift

Een getuigschrift kan alleen worden uitgereikt als de examencommissie heeft vastgesteld dat alle verplichte opleidingsonderdelen positief zijn beoordeeld en als alle financiële verplichtingen met betrekking tot deze overeenkomst door de gios zijn nagekomen.

Artikel 19. Beroep

De gios kan bezwaren tegen de gang van zaken rond een beoordeling door docent en/of praktijkopleider en/of medewerker wetenschappelijk onderzoek en/of tegen de beoordeling per se, schriftelijk voorleggen aan de examencommissie. Bij de beraadslaging in de examencommissie is de betrokken docent en/of opleider praktijk en/of medewerker wetenschappelijk onderzoek niet aanwezig. Voorafgaand aan de beraadslaging worden de gios en de betrokken docent(en) / opleider(s) praktijk en/of medewerker wetenschappelijk onderzoek en eventuele andere betrokkenen gehoord. De examencommissie neemt een besluit over het geschil.

Hiertegen is beroep mogelijk. De klachten dienen in dat geval voorgelegd te worden aan de Geschillencommissie.

Artikel 20 Geschillenregeling

Alle geschillen die mochten ontstaan met betrekking tot de uitleg en uitvoering van de bepalingen van deze overeenkomst, alsmede alle andere geschillen die mochten ontstaan inzake de opleiding zullen, in geval dat partijen in gezamenlijk overleg geen oplossing kunnen vinden, worden voorgelegd aan een commissie die hierover bindend adviseert: de Geschillencommissie (in geval van geschillen met betrekking tot toetsing en examens van de cursorische opleidingsonderdelen geldt dat zij eerst worden voorgelegd aan de examencommissie). De procedure hieromtrent ligt vast in artikel 11 en 16 van het opleidings- en examenreglement. De procedures bij geschillen hieromtrent zijn vastgelegd in het opleidings- en examenreglement.

Het ontstane geschil wordt schriftelijk gemeld bij de hoofdopleider van de opleiding en/of manager postdoctorale beroepsopleidingen, die het initiatief nemen tot het doen instellen van een Geschillencommissie.



Een geschil is aanwezig, indien één der partijen aan de andere partij te kennen geeft dat dit het geval is. Dit is mogelijk tot maximaal een halfjaar nadat het geschil is opgetreden, doch uiterlijk een halfjaar na diplomering van de gehele opleiding.

De Geschillencommissie bestaat uit drie leden. Beide partijen, te weten de cursist en de opleidingsinstelling, kunnen ieder een lid benoemen. Deze twee leden benoemen in gezamenlijk overleg een derde lid, die tevens voorzitter van de commissie wordt. Afhankelijk van het geschil kan hiervoor een jurist dan wel een (inhoudelijk) deskundige worden benoemd. De benoeming van de commissie dient te geschieden binnen 30 dagen nadat door betrokkene(n) is verzocht. Ieder lid van de commissie heeft stemrecht.

De Geschillencommissie neemt beslissingen in hoogste ressort en zal beslissen naar rechtvaardigheid met inachtneming van redelijkheid en billijkheid, zonder daarbij gebonden te zijn aan strikte regels van de wet omtrent procesorde. De commissie zal eveneens uitspraak doen omtrent de verdeling van de kosten over de partijen, incl. de kosten van commissie, waarbij de commissie ook kan beslissen deze geheel ten laste van een der partijen te brengen. Uitgezonderd daarvan zijn de kosten verband houdende met ingewonnen juridisch advies door één van de partijen. Deze kosten komen in elk geval ten laste van de betreffende partij.

De commissie zal schriftelijk uitspraak doen tussen drie en zes maanden, nadat zij haar benoeming heeft aanvaard.

Dit examenreglement is vastgesteld door het bestuur van Stichting RINO Zuid-Nederland d.d. 2 december 2002

Bijlagen: - Begripsomschrijving

Addendum voor de managementopdracht: vastgesteld in OC, januari 2010.

Voor een goede uitvoering van de managementopdracht moet aan een aantal condities zijn voldaan, namelijk:

1. De rol van opdrachtgever en supervisor dienen te worden gescheiden. Zij dienen niet dezelfde persoon te zijn. De supervisor moet de nodige vrijheid hebben om de gios te kunnen begeleiden. Eerste uitgangspunt is daarbij: het bereiken van een bevredigend resultaat voor de gios.
2. De gios dient toegang te hebben tot de benodigde gegevens en iedereen te kunnen raadplegen of interviewen die hij/zij wil, om de opdracht goed te kunnen uitvoeren.
3. De gios dient voor de uitvoering van de opdracht de nodige tijd ter beschikking te krijgen.
4. De opdracht mag niet interfereren met de belangen van de gios (als werknemer en/of als gios). De gios moet de opdracht kunnen teruggeven als aan bovenstaande condities niet wordt voldaan

Begripsomschrijving

In dit reglement wordt verstaan onder:

1. AMvB: Algemene Maatregel van Bestuur, Besluit Gezondheidszorgpsycholoog, 17 maart 1998, Wet BIG nummer 97.003268, houdende regels inzake de opleiding tot en de deskundigheid van de gezondheidszorgpsycholoog en de specialismen daarvan.
2. Het College van specialismen van de gezondheidszorgpsycholoog: het orgaan met regelgevende bevoegdheid inzake aanwijzing van specialismen volgend op het basisberoep gezondheidszorgpsycholoog, en de opleiding en registratie van specialismen.
3. Dossioma: totaaloverzicht van alle door de gios gevolgde opleidingsonderdelen alsmede de beoordeling daarvan.
4. De docent: persoon die onder verantwoordelijkheid van een hoofddocent zorgdraagt voor de inhoud en vormgeving van een cursorisch opleidingsonderdeel of een gedeelte daarvan.
5. Het examen: het totaal van met voldoende resultaat afgelegde proeven van bekwaamheid over de verschillende opleidingsonderdelen.
6. De examencommissie: de opleidingscommissie minus de vertegenwoordigers van de gios, die werkt volgens een examenreglement.
7. De Federatie: de representatieve vereniging van gezondheidszorgpsychologen zoals bedoeld in artikel 14 van de Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG). De doelstelling van deze Federatie is uitvoering geven aan de artikelen 14 en 15 van de Wet BIG.
8. De hoofddocent: docent die onder verantwoordelijkheid van de hoofdopleider zorgdraagt voor de inhoud en vormgeving van een cursorisch opleidingsonderdeel.
9. De hoofdopleider: verantwoordelijke voor het inhoudelijk gedeelte van de opleiding, door het bestuur van de Stichting RINO Zuid-Nederland als zodanig benoemd. De hoofdopleider is voorzitter van de opleidingscommissie.
10. De gios: de afgestudeerde gezondheidszorgpsycholoog, ingeschreven in het BIG-register gezondheidszorgpsychologen, die deelneemt aan de postdoctorale specialistische opleiding tot klinisch psycholoog en daartoe ook een (leer-)arbeidsovereenkomst heeft bij een praktijkopleidingsinstelling.
11. De leertherapie: onder begeleiding leren (her)kennen van eigen perceptuele vertekeningen, normen en waarden, behoeften en impulsen en de invloed daarvan op de interactie met de patiënt (50 uren).
12. De hoofddocent wetenschappelijk onderzoek: aan RINO Zuid verbonden wetenschappelijk medewerker die onder verantwoordelijkheid van de hoofdopleider de opleidingsdeelnemers begeleidt bij het vormgeven en uitvoeren van het wetenschappelijk onderzoek. Waar nodig treedt de hoofddocent daarvoor in overleg met de opleider praktijk van de betreffende opleidingsdeelnemer.
13. De opleiding: postdoctorale specialistische beroepsopleiding tot klinisch psycholoog met een duur van vier jaar en een omvang van in totaal 4885 uren, verdeeld over cursorisch onderwijs (600 contacturen), praktijkervaring (3240 uren), supervisie (185 uren), systematische begeleiding (50 uren), literatuurstudie/praktijkopdrachten (760 uren) en leertherapie (50 uren). De urenverdeling m.b.t. de praktijkervaring is als volgt: 1080 uur diagnostiek en indicatiestelling; 1080 uur interventies; 540 uur research en innovatie; 540 uur overige taken.
14. De opleidingscommissie: commissie die de opleiding in initiërende en evaluerende zin begeleidt. Zij bewaakt de voortgang en kwaliteit van de opleiding en dient de hoofdopleider gevraagd en ongevraagd van advies. In die zin heeft zij een innoverende en evaluerende taak. Deze commissie bestaat uit de hoofdopleider (voorzitter), een vertegenwoordiging van praktijkopleiders, de hoofddocenten en een vertegenwoordiging van opleidingsdeelnemers met een adviserende stem.
15. De opleidingsinstelling: de instelling die een opleiding tot klinisch psycholoog verzorgt, in deze RINO Zuid.
16. De opleidingsonderdelen: onderdelen van het cursorisch en het praktijkonderwijs.
17. De opleidingsovereenkomst: een schriftelijke overeenkomst tussen RINO Zuid, de praktijkinstelling en de gios waarin rechten en plichten van de partijen zijn beschreven.
18. De praktijkopleider: de persoon die, onder eindverantwoordelijkheid van de hoofdopleider, verantwoordelijk is voor de inhoud en vormgeving van het praktijkdeel van de opleiding, met inbegrip van de werkbegeleiding en de organisatie van de supervisie.

19. De praktijkopleidingsinstelling: de (gezondheids)zorginstelling waar de deelnemer gedurende de opleiding zijn/haar praktijkonderwijs volgt en waarmee de opleidingsinstelling een samenwerkingsovereenkomst heeft ter realisering van de praktijkcomponent van de postdoctorale opleiding tot klinisch psycholoog.
20. Stichting RINO Zuid Nederland: het samenwerkingsverband van de Universiteit Maastricht, de Katholieke Universiteit Brabant en instellingen op het gebied van de (geestelijke) gezondheidszorg in de regio Zuid Oost Nederland dat als taak heeft de opleiding te coördineren en te verzorgen. Voor de organisatorische, coördinerende en administratieve taken beschikt de stichting over een bureau. Binnen het bureau berust de verantwoordelijkheid voor deze taken bij de manager postdoctorale beroepsopleidingen.
21. De supervisie: opleiding in het verwerven van een eigen beroepshouding in relatie tot de beschikbare kennis, vaardigheden en normen, een en ander ter bevordering van het optimaal functioneren van de gios in zijn/haar professionele rol; het antwoord vinden op de vraag: “waarom is deze patiënt/cliënt een probleem voor mij?”
22. De supervisor: degene die over de door de giosuitgevoerde werkzaamheden in de praktijkopleidingsinstelling supervisie geeft. De supervisor is een geregistreerd klinisch psycholoog met aantoonbare ervaring van tenminste vijf jaar in de klinische psychologie die gekwalificeerd is op het gebied waarop hij/zij de supervisie verzorgt en die de beroepsethiek van klinisch psychologen onderschrijft. Als regel zal de praktijkopleider niet optreden als supervisor voor de gios die onder hun verantwoordelijkheid vallen.
23. Werkbegeleiding: opleiding in de algemene regels van de professie ten behoeve van het optimaal realiseren van de doelstelling van de praktijkopleidingsinstelling (patiëntenzorg); het antwoord vinden op de vraag: “wat is de beste behandeling voor de patiënt / cliënt?”